МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет журналістики
Кафедра зарубіжної преси та інформації

Затверджено

на засіданні кафедри
зарубіжної преси та інформації
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол №3 від 5 вересня 2022 р.)

Завідувач кафедри – проф. Мар'ян ЖИТАРЮК

Силабус з навчальної дисципліни «Європейський літературний репортаж», яку викладають в межах ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ «ЖУРНАЛІСТИКА»

другого (магістерського) рівня вищої освіти
для здобувачів зі спеціальності 061 – журналістика

Львів – 2022

Назва курсу	**«Європейський літературний репортаж»**
Адреса викладання дисципліни	Вул. Генерала Чупринки, 49, Львів
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет журналістики, кафедра зарубіжної преси та інформації
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Галузь знань – 06 Журналістика, Спеціальність – 061 Журналістика
Викладачі дисципліни	Квасниця Ольга Юріївна, кандидат наук з соціальних комунікацій, доцент кафедри зарубіжної преси та інформації
Контактна інформація викладачів	olha.kvasnytsia@lnu.edu, Львів, вул. Генерала Чупринки, 49, каб. 305
Консультації з дисципліни відбуваються	Консультації в день проведення лекцій/практичних занять та відповідно до графіка чергування на кафедрі. Також можливі онлайн консультації через Zoom, E-mail та інші ресурси. Час онлайн консультацій можна також узгодити, написавши на електронну пошту викладача.
Сторінка дисципліни	https://journ.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/03/Yevropeiskyi-literaturnyi-reportazh.pdf
Інформація про дисципліну	Дисципліна «Європейський літературний репортаж» є вибірковою дисципліною з спеціальності 061 - Журналістика для освітньої програми «Журналістика», яка викладається у першому семестрі в обсязі 3 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Коротка анотація дисципліни	Курс дає панорамне бачення розвитку та функціонування літературного репортажу як жанру в європейському дискурсі на прикладі текстів національних шкіл, зокрема польської, чеської, литовської, української, а також дозволяє набути необхідних вмінь і навиків для написання власних текстів у зазначеному жанрі.
Мета та цілі дисципліни	Мета курсу – дати комплексне уявлення про феномен літературного репортажу в європейському гуманітарному дискурсі. Цілі курсу - навчити студентів розуміти літературу нонфікшн як синтетичне явище літератури та журналістики, писати літературний репортаж, сприяючи соціально-гуманітарній, спеціальній та науково-практичній підготовці універсального фахівця з урахуванням національного та глобального контекстів.
Література для вивчення дисципліни	**Базова**: 1. Аньєс Ів. Підручник з журналістики: Пишемо для газет. – К., 2013. – 544 с. 2. Здоровега В. Теорія і методика журналістської творчості: Навчальний посібник. – Львів, 2000. – 180 с. 3. Лильо Т. Світоглядна журналістика: Навчальний посібник. – Львів, 2010, 152 с. 4. Літературознавчий словник-довідник. – К., 2006, - 752 с. **Додаткова:** 1. Белей Л. У пошуках Мордору. Зємовіт Щерек про польське сприйняття України [Електронний ресурс] / Лесь Белей // Український тиждень. – 2014. – № 28 (348). – 10 лип. – Режим доступу: http://tyzhden.ua/Culture/114262. 2. Белей Л. Факти польської «літератури факту» [Електронний ресурс] / Лесь Белей // ЛітАкцент. – 2012. – 9 квіт. – Режим доступу: http://litakcent.com/2012/04/09/fakty-polskoji-literatury-faktu/.

	3. Бондар А. Польський репортаж. Як увійти в літературу з чорного ходу / Андрій Бондар // Культура 3.0. Семінар культурної критики та репортажу. – К., 2014. – С. 161–168. 4. Бондар А. Ришард Капусцінський між історією та літературою / Андрій Бондар // Критика. – 2007. – Рік XI, Число 6 (116). – С. 30. 5. Головко Х. Жанрові особливості польської школи літературного репортажу // Вісник Львівського університету. Серія Журналістика. 2019. Випуск 46. С. 165–172. 6. Квасниця О., Михальчук В. Олег Криштопа: «Час рушати у світи!» // Листи до приятелів – 2018. – лип. : Режим доступу: https://lysty.net.ua/kryshtopa/ 7. Криштопа О. Лекція про репортаж . – Режим доступу: https://www.youtube.com/watch?v=Av5ZqGkcm4Q 8. Мокрик Р. Петра Прохазкова: «Для художнього репортажу потрібен Гавел!» // ЛітАкцент. – http://litakcent.com/2017/06/19/petra-prohazkova-dlya-hudozhnogo-reportazhu-potriben-gavel/ 9. Ославська С. Революція – щороку: репортажі Ришарда Капусцінського [Електронний ресурс] / Світлана Ославська // ЛітАкцент. – 2014. – 17 лип. – Режим доступу: http://litakcent.com/2014/07/17/ revoljucija-schoroku-reportazhi-rysharda-kapuscinskoho/. 10. Пухатек К. Українська художня репортажистика. – Режим доступу: https://wisecow.com.ua/zhurnalistika/zhurnal%D1%96stika-v-l%D1%96teratur%D1%96/ukra%D1%97nska-xudozhnya-reportazhistika.html **Інтернет-джерела:** **http://litakcent.com** **lysty.net.ua**
Обсяг курсу	Денна форма: 3 кредити, загальний обсяг 90 год. З них 32 год. – аудиторних: (16 год. лекційних занять, 16 практичних), 58 год. – самостійна робота. Заочна форма: 3 кредити, загальний обсяг 90 год. З них 12 год. аудиторних занять, (8 год лекцій, 4 год. практичних занять), 78 год. – самостійна робота.
Очікувані результати навчання	Після завершення цього курсу студент буде : знати: ● жанрові особливості літературного репортажу ● архітектоніку літературного репортажу ● зовнішню і внутрішню композицію літературного репортажу ● художні прийоми літературного репортажу ● український літературний репортаж ● польський літературний репортаж ● чеський літературний репортаж ● литовський літературний репортаж вміти: ● жанрово класифікувати літературний репортаж ● аналізувати літературний репортаж як формально-змістову єдність ● визначати композиційні особливості літературного репортажу ● аналізувати архітектоніку літературного репортажу ● писати літературний репортаж ● писати рецензію на літературний репортаж для різних медіаплатформ.
Ключові слова	Літературний/художній репортаж, література факту, нонфікшн, художні засоби, жанрологія, рецептивна естетика.
Формат курсу	Очний/заочний
Теми	Див. СХЕМУ КУРСУ.

Підсумковий контроль, форма	Залік в кінці семестру.
Навчальні методи та техніки під час викладання курсу	Лекції, практичні заняття, майстер-класи українських та закордонних репортажистів, написання літературного репортажу, консультування, дискусії.
Необхідне обладнання	Комп'ютер, доступ до мережі інтернет, мультимедійний проектор.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	Оцінювання проводиться за 100-бальною системою. З них: 32 б – за відповіді на практичних заняттях (максимум 4 бали за заняття), 64 б – за дві письмові роботи (32 бали за кожну). **Письмові роботи:** Очікується, що студенти напишуть власний літературний репортаж та рецензію на літературний репортаж, які презентуватимуть як підсумок наприкінці кожного змістового модуля. **Академічна доброчесність**: Очікується, що роботи студентів будуть оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, списування становлять приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі є підставою для її незарахуванння. **Відвідання занять** є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі аудиторні заняття з курсу. Про неможливість відвідати заняття студенти мають повідомляти викладача особисто або через старост груп. У будь-якому разі вони зобов'язані дотримуватися усіх термінів, що визначені для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом. **Література.** Усю літературу, яку студенти не зможуть знайти самостійно, викладач надасть лише в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти також заохочуються до використання іншої літератури та джерел, яких немає у переліку рекомендованих. П**олітика виставлення балів.** Враховуються усі бали, набрані упродовж семестру на практичних заняттях (поточне опитування та бали за письмові роботи). При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнень на заняття; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання та ін. Жодні форми порушення академічної доброчесності **не толеруються**.
Питання до заліку чи екзамену.	ІНДЗ – підготовка та публічна презентація індивідуального (за бажання здобувачів – командного) медіпроєкту. На основі опрацювання рекомендованої літератури та аналізу зразків європейського літературного репортажу студенти мають підготувати літературний репортаж і рецензію на один із літературних репортажів як медіапроєкт для певної медіаплатформи.
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

СХЕМА КУРСУ

«Європейський літературний репортаж»

Тиж. / дата / год.	**Тема, план, короткі тези**	**Форма заняття**	**Література. Ресурси в інтернеті**	**Завдання, год**	**Термін вико-нання**

Змістовий модуль 1.
«Європейський літературний репортаж»

1 Тиждень	Вступ. Огляд предметно-фахового апарату, літератури, формулювання завдань курсу	Лекція (2 год)	Здоровега В. Теорія і методика журналістської творчості: Навчальний посібник. – Львів, 2000. – 18- с. Літературознавчий словник-довідник. – К., 2006, - 752 с. Бацевич Ф. Нариси з теорії тексту: монографія. – Львів, 2019. – 280 с. Література. Теорія. Методологія. – К., 2008. – 543 с.	Опрацювати лекційний матеріал і рекомендовану літературу (3 год. самостійної роботи).	Тиждень
2-3 Тиждень	Загальне поняття про жанр як про форму твору. Характеристика жанру літературного репортажу. Генеалогія жанру. Літературний репортаж і журналістський репортаж: міждисциплінарний підхід. Національна традиція у жанровій класифікації. Європейський художній репортаж.	Лекція 2 год Практичне 2 год	Будний В. Ільницький М. Порівняльне літературознавство: Підручник. – К., 2008. – 430 с. Ів Аньєс. Підручник з журналістики: Пишемо для газет. – К., 2013. – 544 с. Свято Р. «Неактуальна» журналістика та актуальна література [Електронний ресурс] / Роксоляна Свято // ЛітАкцент. – 2014. – 4 квіт. – Режим доступу: http://litakcent.com/2014/04/04/neaktualna-zhurnalistykata-aktualna-literatura/ Бондар А. Ришард Капусцінський між історією та літературою / Андрій Бондар // Критика. – 2007. – Рік XI, Число 6 (116). – С. 30. Омельянчук О., Громлюк І. Чому ми полюбили літературний репортаж. – Режим доступу: https://theukrainians.org/poliubyly-reportazh/ Свято Р. «Неактуальна» журналістика та актуальна література // ЛітАкцент. – Режим доступу: http://litakcent.com/2014/04/04/neaktualna-zhurnalistyka-ta-aktualna-literatura/ Семенченко М. 12 новинок для тих, хто любить реальні історії більше за вигадані // ЛітАкцент. – Режим доступу: http://litakcent.com/2019/05/25/12-novinok-dlya-tih-hto-lyubit-realni-istoriyi-bilshe-za-vigadani_1/	Опрацювати лекційний матеріал і рекомендовану літературу (6 год. самостійної роботи).	2 тижні
4-5 Тиждень	Задум, тема, концепція, ідея репортажу. Факт і його природа в літературному репортажі.	Лекція 2 год Практичне 2 год	Криштопа О. Лекція про репортаж . – Режим доступу: https://www.youtube.com/watch?v=Av5ZqGkcm4Q Ютченко А. Художній репортаж: між фактом і вигадкою// ЛітАкцент. –Режим доступу: http://litakcent.com/2017/12/28/hudozhniy-reportazh-mizh-faktom-i-vigadkoyu/	Опрацювати лекційний матеріал і рекомендовану літературу (5 год. самостійної роботи).	2 тижні

6 -7-8 Тиждень	Методи збору інформації. Архітектоніка репортажу. Композиція, сюжет репортажу. Засоби аргументації в репортажі. Художні засоби в літературному рнпортажі. Написання літературного репортажу.	Лекція 2 год Практичне 4 год	Криштопа О. Лекція про репортаж . – Режим доступу: https://www.youtube.com/watch?v=Av5ZqGkcm4Q Ютченко А. Художній репортаж: між фактом і вигадкою // ЛітАкцент. –Режим доступу: http://litakcent.com/2017/12/28/hudozhniy-reportazh-mizh-faktom-i-vigadkoyu/ Літературознавчий словник-довідник. – К., 2006, - 752 с.	Опрацювати лекційний матеріал і рекомендовану літературу. Написати літературний репортаж (16 год. самостійної роботи).	3 тижні
Змістовий модуль 2					
9-10 тиждень	Українська художня репортажистика. Жанрові особливості української школи.	Лекція 2 год Практичне 2 год	Квасниця О., Михальчук В. Олег Криштопа: «Час рушати у світи!» // Листи до приятелів – 2018. – лип.– Режим доступу: https://lysty.net.ua/kryshtopa/ Криштора О. Останні українці Польщі. – К., 2019. – 224 с. Пухатек К. Українська художня репортажистика. – Режим доступу: https://wisecow.com.ua/zhurnalistika/zhurnal%D1%96stika-v-l%D1%96teratur%D1%96/ukra%D1%97nska-xudozhnya-reportazhistika.html	Опрацювати лекційний матеріал і рекомендовану літературу (7 год. самостійної роботи).	2 тижні
11-12 тиждень	Польська художня репортажистика. Жанрові особливості польської школи.	Лекція 2 год Практичне 2 год	Белей Л. Факти польської «літератури факту» [Електронний ресурс] / Лесь Белей // ЛітАкцент. – 2012. – 9 квіт. – Режим доступу: http://litakcent.com/2012/04/09/fakty-polskoji-literatury-faktu/. Бондар А. Польський репортаж. Як увійти в літературу з чорного ходу / Андрій Бондар // Культура 3.0. Семінар культурної критики та репортажу. – К., 2014. – С. 161–168. Белей Л. У пошуках Мордору. Зємовіт Щерек про польське сприйняття України [Електронний ресурс] / Лесь Белей // Український тиждень. – 2014. – № 28 (348). – 10 лип. – Режим доступу: http://tyzhden.ua/ Culture/114262. Вуйцінська А. Подорож у світ іншої людини [Електронний ресурс] / Агнєшка Вуйцінська // Критика. – 2011. – Рік XV, Число 5–6 (163–164). – Режим доступу: http://krytyka.com/ua/articles/podorozh-usvit-inshoyi-lyudyny. Головко Х. Жанрові особливості польської школи літературного репортажу // Вісник Львівського університету. Серія	Опрацювати лекційний матеріал і рекомендовану літературу (7 год. самостійної роботи).	2 тижні

			Журналістика. 2019. Випуск 46. С. 165–172. Ґурецький В. Тост за предків / Пер. з польськ. Г. Крук. –Львів, 2018. – 440 с. Лильо Т. Світоглядна журналістика: Навчальний посібник. – Львів, 2010, 152 с. Капусцінський Р. Автопортрет репортера. – К., 2011. -134 с. Капусцінський Р. Імператор. Шахіншах. – Чернівці, - 2014. – 294 с. Капусцінський Р. Імперія / Р. Капусцінський. – К. : Темпора, 2012. – 210 с. Ославська С. Революція – щороку: репортажі Ришарда Капусцінського [Електронний ресурс] / Світлана Ославська // ЛітАкцент. – 2014. – 17 лип. – Режим доступу: http://litakcent.com/2014/07/17/revoljucija-schoroku-reportazhi-rysharda-kapuscinskoho/. Недеснова К. «Наша маленька ПНР»: як подружжя польських репортерів півроку жило в минулому [Електронний ресурс] / Катерина Недеснова // Редакторський портал. – 2013. – 9 жовт. – Режим доступу: http://redactor.in.ua/ru/actual/5404 Nasha_malenka_PNR_yak_podruzhzhya_polskih_reporter%D1%96v_p%D1%96vroku_zhilo_v_minulomu Шеремет О. Пристрасть пізнання світу [Електронний ресурс] / Олена Шеремет // Критика. – 2003. – Рік XVII, Число 5–6 (187–188). – Режим доступу: http://krytyka.com/ua/articles/prystrast-piznannya-svitu Шутяк Л. Польська школа художнього репортажу . – Режим доступу: file:///C:/Users/%D0%9E%D0%BB%D1%8F/Downloads/is_2016_23_6-1.pdf		
13-14 тиждень	Чеська, Литовська художня репортажистика. Жанрові особливості чеської школи. Репортажистика інших країн Європи.	Лекція 2 год Практичне 2 год	Мокрик Р. Петра Прохазкова: «Для художнього репортажу потрібен Гавел!» // ЛітАкцент. – Режим доступу: http://litakcent.com/2017/06/19/petra-prohazkova-dlya-hudozhnogo-reportazhu-potriben-gavel/ Свято Р. Тривожне літо нонфікшну// ЛітАкцент. – Режим доступу: http://litakcent.com/2020/09/14/trivozhne-lito-nonfikshnu/ Магнітна Північ. Бесіди Елен Гінсі з Томасом Венцловою / пер. з англ. В'ячеслав Циба. — Київ: Дух і літера, 2017	Опрацювати лекційний матеріал і рекомендовану літературу (7 год. самостійної роботи).	2 тижні

15-16 тиждень	Рецензія. Види, структура рецензії для різних медіаплатформ.	Лекція 2 год Практичне 2 год	Рецензія // Українська мала енциклопедія : 16 кн. : у 8 т. / проф. Є. Онацький. — Накладом Адміністратури УАПЦ в Аргентині. — Буенос-Айрес, 1963. — Т. 6, кн. XII : Літери По — Риз. — С. 1583-1584. Рецензія // Літературознавча енциклопедія : у 2 т. / авт.-уклад. Ю. І. Ковалів. — Київ : ВЦ «Академія», 2007. — Т. 2 : М — Я. — С. 318.	Написати рецензію на літературний репортаж (7 год. самостійної роботи).	2 тижні

Підготувала доцент О. Ю. Квасниця